

Hantering av biocidfärger på fritidsbåtar

Giftfri båtbottnen - en miljörekommendation från Saltsjön-Mälarens Båtförbund

Denna rekommendation har som utgångspunkt de regler som gäller för användning av vissa typer av båtbottnfärger – antifoulingfärger baserade på biocider.

Från och med 2008 är det förbjudet att använda båtar målade med tennbaserade biocidfärger så kallade TBT-färger enligt en Europaförordning¹. Dessa måste åtgärdas för att motverka utsläpp av giftiga substanser i vattnet.

För biocidfärger baserade på koppar och zink finns ingen Europaförordning utan det är Kemikalieinspektionen som reglerar vad som får användas i svenska vatten. Idag är det förbjudet att använda koppar och zinkbaserade bottenfärger i insjöar och kustvatten norr om Örskär⁴.

I Stockholms län har miljöförvaltningar tolkat detta som att även gammal, tidigare godkänd färg, måste saneras för båtar med huvudsaklig förtöjningsplats i dessa vatten. Något förbud att använda sådana färger finns för närvarande inte i Östersjön och på Västkusten.

För Stockholmsområdets båtklubbar är det därför angeläget att klubbarna ger sina medlemmar råd om hur de skall hantera problemen med biocidfärger.

Transportstyrelsen har på sin hemsida² rekommenderat att båtägaren skall skrapa/slipa eller blåstra bort den befintliga färgen. Från SMBF:s sida vill vi vidga perspektivet och även ta hänsyn till båtägarnas hälsointresse, samtidigt som det naturligtvis är viktigt att hanteringen av frågan sker på ett miljösäkert sätt.

Saltsjö Mälarens Båtförbund har i en projektgrupp studerat frågan och lämnar nedan sin rekommendation till båtklubbarna.

Europaförordningen anger att fartygens skrov inte får ha de förbjudna tennföreningarna på sina skrov eller "så måste de vara täckta med en beläggning som utgör en spärr mot att sådana föreningar läcker ut"³. Detta innebär att föreningar antingen helt avlägsnas från båtbottnen eller övermålas med spärrande färg. Förordningen tar inte ställning till vilken metod som är att föredra.

Det är SMBF:s mening att en båtklubb skall rekommendera sina medlemmar att vid behov vidta ändamålsenliga åtgärder. Transportstyrelsen har på sin hemsida rekommenderat att båtägaren permanent tar bort den förbjudna färgen genom skrapa, slipa eller blåstra båtskrovet.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 782/2003 av den 14 april 2003 angående förbud mot tennorganiska föreningar på fartyg

² https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/publikationer/sjofart/ts201737-broschyr_giftfri-batbotten-a5_webb_2019-04-09.pdf

³ Artikel 5

⁴ <https://www.kemi.se/bekampningsmedel/biocidprodukter/vanliga-typer-av-biocidprodukter/batbottenfarger--om-du-maste-mala>